

Nebezpečný blud moderní společnosti: Raději rychle než pomalu, raději více než méně

Masanobu Fukuoka – původním povoláním mikrobiolog je velký propagátor přírodního hospodaření a líbí se nám proto, že jeho myšlenky jsou založeny na přemýšlení a nikoli na jakékoli doktríně či systému. Proto zapomeňte toto jméno, pokud byste chtěli nahlas říci – dělám něco podle Fukuoky, to by totiž znamenalo, že pan Fukuoka prohrál. To je přesně to, proti čemu bojoval – bojoval za vlastní otevřenou mysl, připravený rozum a přirozenost. Zmiňuji ho zde proto, že je nesmysl vymýšlet vymyšlené a proto, že jeho myšlenky se velmi hezky čtou. Je to pohlazení po duši, jež Masanobu Fukuoka píše ve své knize – Revoluce jedné slámky.

Přehnané touhy lidstva jsou základní příčinou současného světového dilematu. „Raději rychle než pomalu, raději více než než méně“. Prudký vývoj směřuje přímo k blížícímu se kolapsu společnosti. Směřuje k oddělení člověka od přírody. Zemědělství se musí změnit z velkých mechanizovaných kolosů na malé farmy, které budou zakotvené jen v životě samotném.

V současnosti už nikdo nemá čas na poezii. Už nikdo nepíše Haiku. Během studených zimních měsíců se pouze pár vesničanů vytratí na den, dva na lov na zajíce. Volný čas teď

vyplňuje televize a už vůbec není čas pro tyto prosté chvíle oddychu, které tak obohacovaly život rolníka. Dělat si starosti o výdělek, rozšiřovat hospodářství, pěstovat ziskové plodiny, expedovat je – to není cesta farmáře.

Rozlomené zkušenosti na polovinu a nazvání jedné strany fyzickou a druhé duchovní, omezuje a mate. Lidé nejsou závislí na stravě. Konečně, ani nemůžeme vědět, co je vlastně jídlo. Nejlepší by bylo, kdyby lidé přestali i jen myslet na jídlo. Podobně by bylo dobré, kdyby si přestali dělat starosti s hledáním skutečného smyslu života. Nikdy nenajdeme odpovědi na velké duchovní otázky a je to dobře, že jim nerozumíme. Narodili jsme se a žijeme na zemi tváří v tvář realitě života. Život není ničím víc než výsledkem narození se. Cokoliv lidé jedí, aby žili, cokoliv si lidé myslí, že musí jíst, je jen jejich výmyslem. Svět je uspořádaný tak, že když lidé odloží svou vůli a nechají se namísto toho vést přírodou, není důvodu se obávat hladu.

Žít tu a teď je pravým základem lidského života. Když se tímto základem stane naivní vědecké poznání, lidé začnou žít jako by byli závislí pouze na škrobu, tucích a bílkovinách a rostliny na dusíku, draslíku a fosforu. A vědci bez ohledu na to, kolik už toho prozkoumali, nakonec začnou uvědomovat, jaká je příroda ve skutečnosti dokonalá a záhadná. Věřit tomu, že výzkumem a vynálezy může lidstvo vytvořit cosi lepšího než příroda, je iluzí. Usuzuji, že lidé po všech zápasech, které podstoupí, přicházejí k něčemu, co můžeme nazvat nesmírnou nepochopitelností přírody.

Pro farmáře tedy platí – služ přírodě a vše bude v pořádku. Hospodaření bylo kdysi posvátnou prací a když lidstvo

opustilo tento ideál, vzniklo moderní komerční hospodaření. Když začal rolník plodiny měnit, zapomněl na skutečné principy zemědělství. Jistěže, i obchodník hraje svou úlohu ve společnosti, ale glorifikace obchodních společností má za následek odvázení lidí od poznání skutečného pramenu života. Zemědělství jako zaměstnání uprostřed přírody má blízko k tomuto prameni. Mnoho farmářů nevnímá přírodu, i když v ní žijí. Mně se však zdá, že farmaření přináší mnoho příležitostí pro vyšší uvědomění.

„Nemůžeme vědět, zda jaro přinese vítr či déšť, ale dnes budu pracovat na poli“ – jsou slova staré lidové písně vyjadřující pravdu o hospodaření jako o způsobu života. Farmář se nepozastavuje nad tím, jak dopadnou žně, zda nebude nedostatek potravy, je šťastný, že seje semena a stará se o rostliny vedené přírodou.

Přírodní strava

Když se nad tím zamyslíme, slova „přírodní strava“ zná každý, ale není přesně jasné, co ve skutečnosti znamenají. Mnozí si myslí, že přírodní stravou jsou jídla, která neobsahují žádné chemikálie či aditiva, další zase, že je to konzumace produktů v takovém stavu, v jakém se nacházejí v přírodě.

Odmítám prázdný obraz přírody vytvořený lidským intelektem a jasně ho odlišuji od přírody samotné, jak jí vnímá to nerozlišující v nás. Věřím, že příčinou poruchy ve světě je chybné vnímání přírody. Když ho vymažeme, zmatky pomínou. Příroda zachycená vědeckým poznáním je příroda

zbavená života, strašidlo, které má kostru, no, ne duši. Příroda zachycená filozofickým poznáním je teorie vytvořená lidskou spekulací, strašidlo s duší, ale bez struktury.

Neexistuje jiný způsob, než se dostat k nerozlišujícímu poznání, než přímá intuice, jež pochází z bezmezného pramene. Kdo chce poznat pravou podobu přírody, ať opustí škatulkující mysl a překročí svět relativity, když si uvědomíme, že konečným cílem člověka je překročit svět relativity a vstoupit do říše svobody, tedy vstoupit do světa, ve kterém se dva aspekty jing a jang vrátí do své původní jednoty a poslání těchto symbolů skončí.

Když očekáváte na konci tunelu jasné světlo, temnota tunelu trvá o to déle. Když už nehledáte, co byste chutného snědli, vychutnáte cokoli, co jíte. Je lehké nanosit na jídelní stůl skutečnou, jednoduchou přírodní stravu, ale těch, kteří dokáží takovouto hostinu skutečně vychutnat je málo.

Vnímání přírodní stravy

Přírodní stravu vnímám stejně jako přírodní hospodaření. Právě tak, jako se přírodní hospodaření přizpůsobuje přírodě jako takové, přírodě, jak jí chápe neanalyzující mysl, přírodní strava je způsob stravování, kde potrava nasbíraná přímo v přírodě, nebo plodiny vypěstované pomocí přirozeného zemědělství a ryby lovené přirozenými metodami, se získávají bez záměrné činnosti pomocí nerozlišující mysli.

A když říkám o nezáměrné činnosti a ne-metodě, uznávám samozřejmě moudrost získanou postupně, v průběhu každodenního života. Plodiny vyvíjející se desetitisíce let

společného života s lidmi nejsou výsledkem pouhého analytického poznání hospodaření, proto je můžeme považovat za potravu vzniklou přirozeně. Avšak neustále se měnící odrůdy, které se nevyvíjely v přirozených podmínkách, ale vyvinula je zemědělská věda, vzdálená od přírody, i masově produkované ryby, ústřice a domácí zvířata, vyjadřují z této kategorie.

Kultura jídla

Na otázku proč jíme, pouze málokdo z nás dokáže odpovědět něco víc, než že potrava je potřebná na udržení života a růstu těla. Za tím je však hlubší otázka vztahu potravy a lidského ducha. Zvířatům se stačí najíst, pohrát si a spát. Bylo by výborné, kdyby se i lidé uměli těšit z jídla, z prostého koloběhu dne a pokojného spánku.

Buddha řekl: „Tvar je prázdnota a prázdnota je tvar.“ A protože „tvar“ v buddhistické terminologii znamená hmotu nebo věci a prázdnota mysl, chce tím říci, že hmota a mysl jsou jedno. Věci mají různé barvy, tvary a chuti a lidská mysl přeletuje tu a tam přitahovaná jejich různými vlastnostmi. Ve skutečnosti však hmota a mysl jsou jedno.

Chuť

Říká se „Nemůžeš vědět, jak chutná nějaké jídlo, dokud ho neochutnáš.“ no, i když ho ochutnáš, jeho chuť se mění podle času, okolností a dispozic ochutnávající osoby. Vědci definují podstatu chuti tak, že izolují různé složky a určují poměry sladkosti, slanosti, hořkosti, kyselosti a štiplavosti. Ale chuť

se nedá stanovit analýzou, ani jen špičkou jazyka. Těchto pár chutí vnímá jazyk, ale dojem sbírá a interpretuje naše mysl.

Přírodní člověk může dojít k přírodní stravě, protože jeho instinkt pracuje dobře. Je spokojený s jednoduchou stravou : je chutná, výživná a užitečná jako každodenní lék. Potrava a lidský duch se sjednotí.

Moderní lidé ztratili svůj čistý instinkt a ztratili schopnost nasbírat si sedm jarních bylin a vychutnat je. Hledají celou škálu chutí. Jejich stravování je neuspořádané, rozdíl mezi tím, co mají a nemají rádi se zvětšuje a jejich instinkt je víc a více popletený. V tomto stádiu začínají lidé dávat do jídel silné koření, používat složité kuchařské postupy a tím více se prohlubuje jejich zmatek. Potrava a lidský duch se navzájem odcizily. Většina lidí je dnes dokonce odloučená i od chuti rýže. Celozrnná rýže se rafinuje, průmyslově opracovává a výsledkem je jen nechutný škrob. Obroušené rýži chybí jedinečná vůně a chuť rýže celozrnné. Proto se koření a doplňuje vedlejšími jídly a omáčkami. Lidé se mylně domnívají, že nezáleží na tom, že potravní hodnota rýže je nízká, protože vitamínové doplňky a jiná jídla jako maso či ryby dodají chybějící živiny.

Chutné jídlo není chutné samo o sobě. Chutné je pouze tehdy, když ho člověk za chutné považuje. I když mnoho lidí pokládá hovězí či kuřata za pochoutku, pro člověka rozhodnutého z fyzických či duchovních důvodů nejíst maso, jsou odporné. Děti umějí být šťastné, když si hrají nebo když nedělají vůbec nic. Rozlišující dospělý si však určuje, co ho udělá šťastným a když ty podmínky má, je spokojený. Jídla mu chutnají ne proto, že mají jemnou, přirozenou chuť a

poskytují výživu, ale protože jeho chuť se přizpůsobila myšlence, že jsou chutné. Moderní lidé začali přemýšlet, že když si jídlo nepřipraví, nebude chutné. Když se nebudete snažit udělat jídlo delikátním, zjistíte, že příroda to už udělala za vás.

Hlavně bychom se měli snažit, aby jídlo samotné mělo dobrou chuť, namísto toho o co se dnes hlavně snažíme - dodat jídlu jakousi chuť.

Ironií osudu je, že všechna opravdu chutná jídla vymizela. Lidé se snaží vyrobit chutný chleba a chutný chléb vymizel. Ve snaze vytvořit bohatá luxusní jídla se vytvořila jídla bezcenná a teď je apetit lidí neuspokojený.

Při nejlepších metodách přípravy jídel se přirozená chuť uchovává. Každodenní moudrost starých lidí umožnila přijít na různé způsoby uchování zeleniny, kvašení, sušení, solení a jiné, při kterých se zachovává i chuť zeleniny samotné.

Jeden z problémů je, že se západní věda o výživě vůbec nesnaží přizpůsobit stravu přírodním cyklům. Výsledkem je strava izolující člověka od přírody, obavy z přírody a všeobecný pocit nejistoty. Dalším problémem je, že se celkem zapomíná na duchovní a citové hodnoty, i když je potrava přímo spojená s lidským duchem a emocemi. Když se na člověka díváme pouze jako na fyziologický objekt, není možné pochopit stravu v její celistvosti. Když se zbíhají fragmenty informací a zmateně se spojují, výsledkem je nedokonalá strava odvádějící od přírody.

V jediné věci existují všechny věci, když však sneseme všechny věci na jednu kupu, nevznikne ani jedna věc...

Západní věda není schopná pochopit toto pravidlo východu, můžeme zkoumat, analyzovat motýla jak dlouho chceme, motýla však nevytvoříme.

Je nerozumné očekávat, že se zdravá, vyvážená strava dá dosáhnout přísunem rozličných složek bez ohledu na roční období. V porovnání s rostlinami, které zrají v přirozeném čase, obsahuje zelenina a ovoce vypěstované mimo sezónu za nepřirozených podmínek méně minerálů a vitamínů. Nedivme se, že letní zelenina pěstovaná na podzim či v zimě nemá tu chuť a vůni jako zelenina pěstovaná pod sluncem organickými metodami.

Chemické analýzy, nutriční koeficienty a pod. jsou hlavní příčinou omylů. Strava předepsaná moderní vědou je vzdálená od tradiční stravy a podlamuje zdraví lidí.

Je zapotřebí se navrátit k přírodní stravě řídicí se vůlí nebes. Veškeré intelektuální poznání jde bokem. Tuto stravu je možné nazvat stravou ne-rozlišování, neanalyzování. Lidé proto opouštějí prázdné stravování, které je pramenem nespočetných chorob. Časem se zbaví i iluzí o vědecké dietě, která se pokouší udržovat jen biologický život. Nakonec přicházejí k ne-rozlišující stravě přírodního člověka.

Lidský život se neudrží svou vlastní mocí, příroda dává lidským bytostem život a udržuje je při životě. To je vztah člověk-příroda. Lidé si nevytvářejí stravu z přírody. Ta je darem z nebes. Přírodní strava je možná, když strava, tělo a mysl jsou v dokonalé jednotě s přírodou. Tělo se drží svého instinktu, jí, když mu chutná, nejí, když mu nechutná. Tehdy je svobodné. Není možné předepisovat pravidla a složky přírodní stravy. Určuje se sama podle místních podmínek,

potřeb a tělesné konstituce každého člověka.

Nemoc přichází, když se člověk oddělí od přírody. Závažnost onemocnění je přímo úměrná stupni tohoto odcizení. Když se nemocná osoba vrátí do zdravého prostředí, nemoc často zmizí. Když dojde odcizení přírodě až do extrému, počet nemocných se zvyšuje. Potom silně toužíme po návratu k přírodě. Při hledání ztracené cesty zpět k přírodě však není jasné, co je vlastně ta příroda a tak snaha vyjde často nazmar.

Když se podíváte do obchodů se zdravou výživou v současnosti, najdete tam podivnou směs čerstvých i balených potravin, vitamínů a dietetických doplňků, jenže zmateného člověka pomylí tyto teorie ještě více.

Příroda je v neustálé změně, mění se okamžik od okamžiku. Lidé nemohou myšlenkově zachytit skutečnou podobu přírody, tvář přírody je nepoznatelná. Pokusit se zachytit nepoznatelné do teorií a doktrín je jako chytat vítr do sítky na motýly. Lidstvo je jako slepec, který sám neví, kam míří. Tápe okolo sebe paličkou vědeckého poznání a je závislé na tom, co mu technika určí za správné a špatné. Bohužel když se strefíte do středu na nesprávném terči, tak jste udělali chybu! Co tím chci říci? Nejezte hlavou, tedy zbavte se analytické mysli. Pro člověka má základní význam vyvinout v sobě citlivost, která mu sama pomůže vybrat si jídlo. Myslet pouze na samotné jezení a nechat ducha bokem je jako navštívit chrám jenom jako turista. Ovšem je mnohem lepší, než studiem filozofických teorií, dospět ke své teorii na základě svého života a své každodenní stravy.

*„Co jsem spočinul v náručí Ničeho shledávám, že už mi nic
nechybí“*

(Sv. Jan od Kříže)

